

25-26 TEMMUZ
2023

11.

ULUSLARARASI AKADEMİK
ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
(ICAR)

**SEMPOZYUM
ÖZET KİTAPÇIĞI
CONFERENCE ABSTRACTS**

www.icarcongress.org

11. Uluslararası Akademik Araştırmalar Kongresi

(25 – 26 Temmuz 2023)

(ICAR)

Özet Kitabı

Editörler / Editors

Op.Dr. Kenan YALÇIN

Asos Yayınevi

1.baskı

Adres: Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginolu Cad. No: 67/2-4/MERKEZ/ELAZIĞ

Telefon: [0532 643 75 23](tel:05326437523)

Mail Adresi: asos@asosyayinlari.com

Web: www.asosyayinlari.com

[Instagram: https://www.instagram.com/asosyayinevi/](https://www.instagram.com/asosyayinevi/)

[Facebook: https://www.facebook.com/asosyayinevi/](https://www.facebook.com/asosyayinevi/)

[Twitter: https://twitter.com/Asosyayinevi](https://twitter.com/Asosyayinevi)

ISBN: 978-625-6861-36-7

Üniversite Kampüslerinde Yerleşim Sistemlerinin İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Zafer Kuyrukçu¹

¹Konya Teknik Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü

*Corresponding author: Zafer KUYRUKÇU

Özet

Üniversiteler mesleki eğitim veren, bilgiyi üreten ve toplumla paylaşan merkezlerdir. Başlangıçta kentsel bir kurum olarak ortaya çıkan üniversiteler, tarihsel gelişim süreci içerisinde şehir dışına yönelmiş ve daha önce şehirden karşıladığı pek çok işlevi de beraberinde götürmek durumunda kalmıştır. Böylece kentsel işlevleri bünyesinde barındıran üniversite kentleri oluşmaya başlamıştır. Günümüzde bu bağımsız yerleşim modeli, evrensel anlamda ‘kampüs’ olarak adlandırılmaktadır. Üniversite kampüsleri ise bilgi üretimi, araştırma ve eğitim amaçlı tasarlanmış mekanlar olmasının yanı sıra kullanıcılarına sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif aktiviteler için olanak sağlayan dinamik bir yapıya sahiptir. Bu dinamik yapının planlanmasında kampüsün ana işlevlerinin birbiriyle ilişkilerini düzenleyecek, kampüsün büyüme şeklini ve yönlerini belirleyecek bir dizi yerleşim sistemi gelişmiştir. Bu çalışma ile üniversite kampüslerinin tasarımında ortaya çıkan yerleşim sistemlerinin örnekler üzerinden incelenmesi amaçlanmıştır. Kampüs planlanmasında günümüze kadar uygulanan örneklerin incelenmesi ile başlıca bu yerleşim sistemlerinin yaygın, merkezi, moleküler, şebeke, haç tipi ve lineer olmak üzere altı başlık altında sınıflandırıldığı görülmüştür. Bu yerleşim sistemlerinin seçiminde arazi topoğrafyası, teknolojik düzey, iklimsel veriler, öğrenci sayısı, eğitim türü, doğayla iç içe olma, altyapı giderlerini azaltma, gün boyu veya günün belirli saatlerinde yoğun kullanım, yaya erişebilirliği, ekonomi gibi vb. faktörler etkili olabilmektedir. Her bir yerleşim sisteminin olumlu ve olumsuz yönleri olduğu gibi tasarım alanının özel koşulları, bu sistemlerin herhangi birinin kullanılmasını gerektirebilir veya gerektirmeyebilir. Ülkemizde yerleşke şeklinde ilk üniversiteler, 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren kurulmaya başlanmıştır. Bu üniversite kampüslerinin çoğunda ise tekil bina gruplarının arazi üzerinde rastlantısal bir

dağılım göstermesi olarak tanımlanan yaygın (dağınık) yerleşim sisteminin uygulandığı tespit edilmiştir. Bu durum yeni kurulacak bir üniversite kampüsünün tek seferde inşa edilmesinin ekonomik olmaması ile açıklanabilir. Yapıların peyderpey inşa edilmesi, dağınık ve bağımsız yerleşimi nedeniyle kolaydır. Sonuç olarak ülkemizde üniversitelerin az sayıda yapı ve öğrenci ile eğitim-öğretime başlaması, zaman içerisinde artan öğrenci sayısına paralel olarak yapı sayısının da çoğalması ve kampüsün büyümesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Kentleri, Yerleşim Sistemleri, Yerleşke

Examination of Settlement Systems On University Campuses

Abstract

Universities are centers that provide vocational education, produce knowledge and share it with society. Universities, which initially emerged as urban institutions, have moved out of the city in the historical development process and had to take with them many functions that they previously met in the city. Thus, university cities with urban functions began to form. Today, this independent settlement model is universally referred to as the 'campus'. University campuses, on the other hand, have a dynamic structure that provides opportunities for social, cultural, artistic and sportive activities to its users, as well as being places designed for knowledge production, research and education. In the planning of this dynamic structure, a series of settlement systems have developed that will regulate the relations of the main functions of the campus and determine the growth form and directions of the campus. With this study, it is aimed to examine the settlement systems that emerged in the design of university campuses through examples. Examining the examples that have been applied to date in the planning of the campus, it has been seen that these settlement systems are classified under six headings common, central, molecular, network, cross-type and linear. In the selection of these settlement systems, the topography of the land, technological level, climatic data, number of students, type of education, being intertwined with nature, reducing infrastructure costs, intensive use throughout the day or at certain times of the day, pedestrian accessibility, economy, etc. factors can be influential. As each settlement system has positive and negative aspects, the specific conditions of the design area may or may not require the use of any of these systems. The first universities in the form of campuses in our country have been established in the second half of the 20th century. In most of these university campuses, it has been determined that the widespread (scattered) settlement system, which is defined as the random distribution of individual building groups on the land, is applied. This situation can be explained by the fact that it is not economical to build a newly established university campus in one go. Buildings are easy to build gradually due to their scattered and independent layout. As a result, it is expected that universities in our country will start education with a small number of buildings and students, the number of buildings will increase in parallel with the increasing number of students over time and the campus will grow.

Keywords: University Cities, Settlement Systems, Campus